

การใช้ประโยชน์ของ สวก.

กรอบการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ของ สวก.

การขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การใช้ประโยชน์ของ สวก.

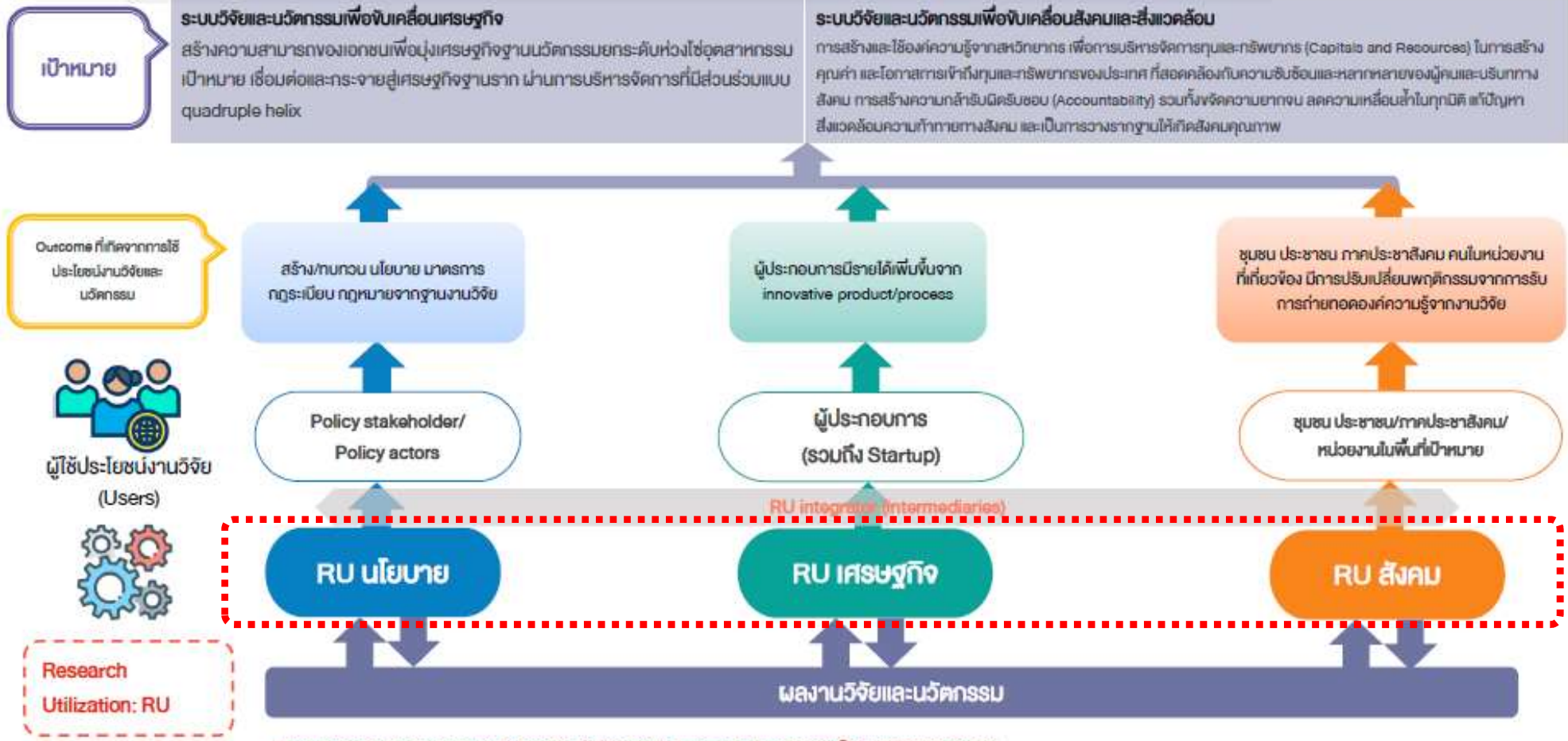

กลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมและผลักดันผลงานวิจัยสู่ใช้ประโยชน์ของ สวก.

การบริหารจัดการทุนวิจัยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (RU : Research Utilization)

ตัวอย่างกรอบแนวคิดการจับเคลื่อนผลงานวิจัยและนวัตกรรม output to impact

**หมายเหตุ Interaction ระหว่าง knowledge generator (supply side) & value creator (demand side) เป็น 2 ways communication

การบริหารจัดการทุนวิจัยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (RU : Research Utilization)

ขอบเขตกิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงาน RU ด้านต่างๆ

RU นโยบาย

- นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่มาทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย *โดยไม่ใช้การทำวิจัยใหม่แต่สามารถทำ Quick Research* ให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ขึ้นได้
- พัฒนากลไกเชื่อมโยงหน่วยงานด้านนโยบายระดับพื้นที่ (ท้องถิ่น จังหวัด ประเทศ หรือต่างประเทศ)
- สร้างการรับรู้ด้านนโยบายให้เกิด *ความตระหนักและเข้าถึงแหล่งข้อมูลงานวิจัย* ของระบบ ววน.
- ขับเคลื่อน/ผลักดันนโยบาย *สู่กลุ่มเป้าหมาย* ในระดับต่างๆ

RU เศรษฐกิจ

- นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่มาทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ *โดยไม่ใช้การทำวิจัยใหม่ยกเว้น*
  - พัฒนาและทดสอบให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน
  - ทำผลิตภัณฑ์สำหรับสาหิตการใช้เสมือนจริง
  - สร้างการยอมรับ/ความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค
  - วิจัยด้านการตลาดเพื่อสร้างการยอมรับ
- เพิ่มทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ Start up
- ส่งเสริมการตลาดหรือสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อขยายผลการผลิต

RU สังคม

- นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่มาทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ด้านสังคม *โดยไม่ใช้การทำวิจัยใหม่*
- สร้างการรับรู้ด้านสังคม ให้เกิด *ความตระหนัก* ในการนำความรู้และผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และเข้าถึงแหล่งข้อมูลงานวิจัยของระบบ ววน.
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของคนในพื้นที่ *ขยายผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้* โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มทักษะและการเรียนรู้ *พึ่งพาตนเองได้* ให้กลุ่มคน พื้นที่ หรือจังหวัด
- ขับเคลื่อน/ผลักดันให้หน่วยงาน/ผู้ใช้ประโยชน์และกลุ่มเป้าหมาย *นำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ไปแก้ปัญหา* ทั้งมิติคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

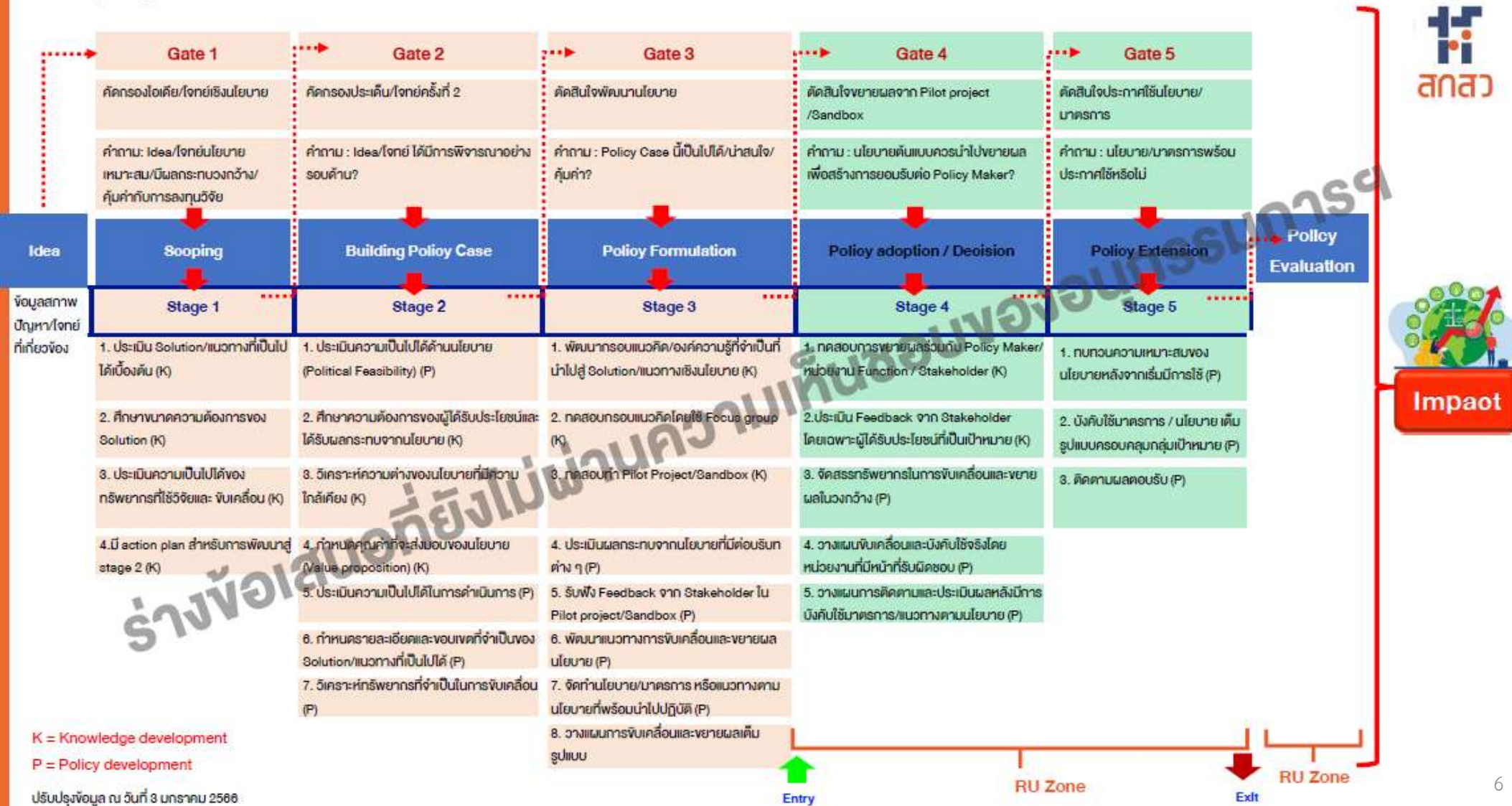
การบริหารจัดการทุนด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (RU : Research Utilization)

กิจกรรมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

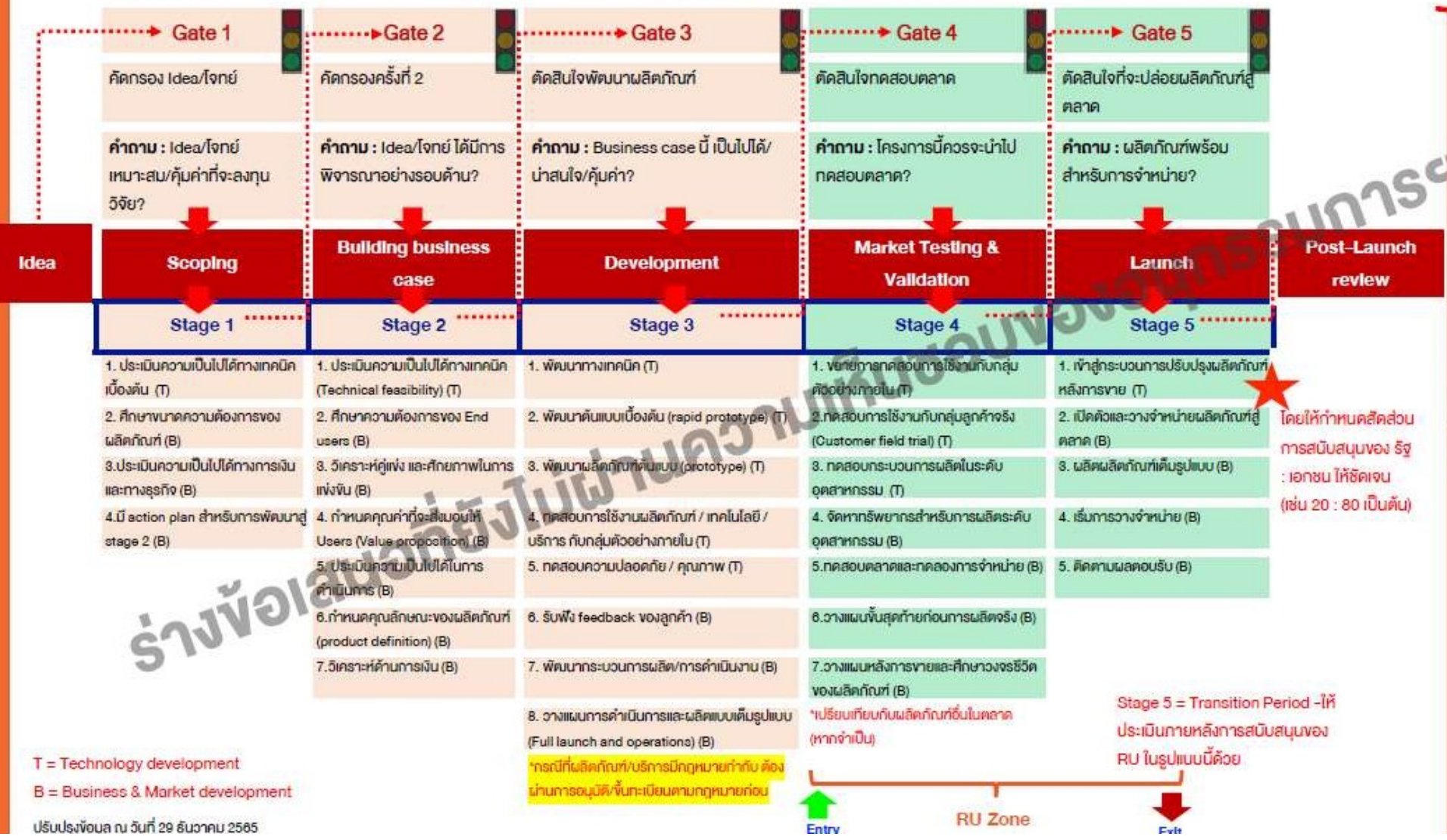
- การจัดทำ และรวบรวม ข้อมูลผลงานวิจัยและ นวัตกรรมที่พร้อมใช้ ประโยชน์
- การจัดการความรู้และ การบริหารจัดการ ทรัพย์สินทางปัญญา
- การพัฒนา Platform เพื่อเชื่อมโยงระหว่าง Demand Side และ Supply Side
- งบประมาณสนับสนุน การดำเนินงานของหน่วย ประสานงานกลาง / หน่วยขับเคลื่อนการใช้ ประโยชน์ (Intermediaries)
- การสร้าง Awareness และ สร้างความเชื่อมั่น ในผลงานวิจัยและ นวัตกรรม รวมถึง การผลักดันให้เกิด การรับรองมาตรฐาน
- การถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยี และ การขยายผลเชิงพื้นที่
- การผลิตสื่อ/ การเผยแพร่ความรู้/ การขับเคลื่อนเชิง สาธารณะ
- การเพิ่ม หรือสร้างทักษะ และพัฒนาการเป็น ผู้ประกอบการให้กับ เอกชนผู้รับถ่ายทอด เทคโนโลยี รวมถึงกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน และ ผู้ประกอบการรายย่อย ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
- การพัฒนา Regulation Incentive การส่งเสริมกลไก/ มาตรการให้เอื้อต่อการใช้ ประโยชน์
- การปลดล๊อคระเบียบ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Deregulation)/Sandbox

(ร่าง) การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านนโยบาย

Impact

(ร่าง) การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านพาณิชย์

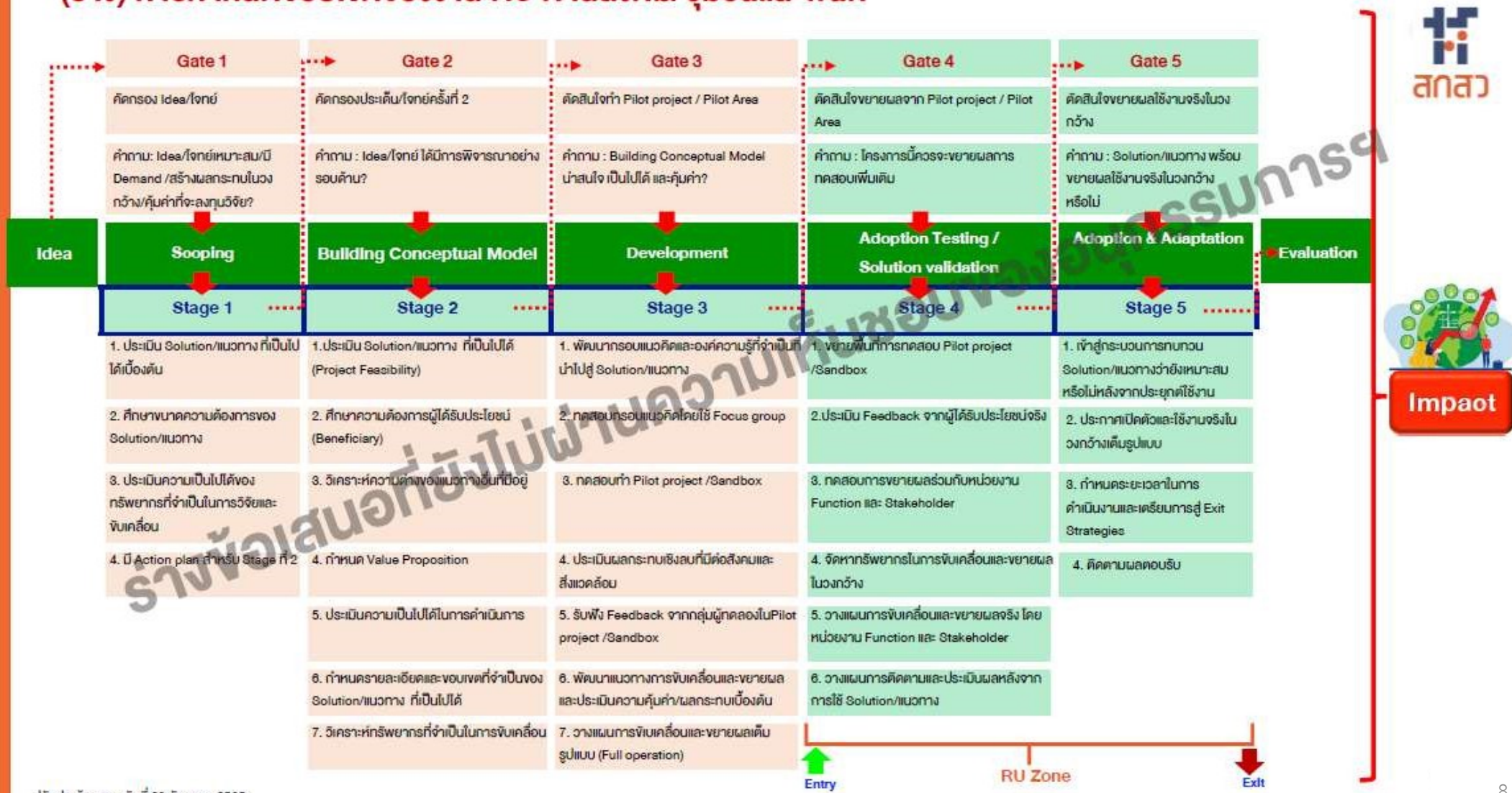

โดยให้กำหนดสัดส่วนการสนับสนุนของรัฐ : เอกชน ให้ชัดเจน (เช่น 20 : 80 เป็นต้น)

Impact

(ร่าง) การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านสังคม/ชุมชนและพื้นที่

Impact

การบริหารจัดการทุนวิจัยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (RU : Research Utilization)

หน่วยงานในสังกัด กษ.

1. การเลี้ยงไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่สายพันธุ์ไข่ดก
2. การกระจายพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไมพันธุ์ปรับปรุงสู่ภาคการผลิตเชิงพาณิชย์
3. ขับเคลื่อนการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
4. การขยายผลเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวของกล้วยหิน
5. การขยายผลการผลิตและใช้แทนแดงเพื่อลดต้นทุนการผลิตสู่เกษตรกร

หน่วยงานเครือข่ายและสถาบันการศึกษา

1. การขยายผลการผลิตและการใช้ประโยชน์ธัญพืชเมืองหนาว
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตกล้วยไข่ต้นเดียวผลผลิตสูง
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อ-โคนมด้วยสมุนไพรไทยในอาหารสัตว์
4. เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันแบบบูรณาการสู่การรับรองมาตรฐาน RSPO
5. การถ่ายทอดเทคโนโลยีโรงอบแห้งแสงอาทิตย์ความร้อนเสริม

Research Utilization ด้านสังคม

ตัวอย่าง ความร่วมมือจัดทำ โครงการ RU (Research Utilization) ปี 2566

RU: จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มด้วยการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า
เครือข่ายเกษตรกรปลูกข้าว ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

เป้าหมาย

- 1) การขยายผลนวัตกรรมกระบวนการผลิตและการควบคุมเขตกรรมข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าให้กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- 2) การเชื่อมโยงเครือข่ายข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าตลอดห่วงโซ่การผลิตและขับเคลื่อนนโยบายภาคการเกษตรและยกระดับคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจฐานรากสู่เป้าหมายการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจระดับประเทศ ด้วยกลไกสหกรณ์การเกษตรประชารัฐ

การบริหารจัดการทุนวิจัยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (RU : Research Utilization)

แผนงานสนับสนุนทุนวิจัยที่พร้อมขยายผล (Research Utilization) ปี 2567 จำนวน 6 แผนงาน

F4 การพัฒนาการผลิตและการส่งออก
อาหารและผลไม้ไทยคุณภาพสูงและมูลค่าสูง

N17 การยกระดับการเกษตรแบบ Smart
farming โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

F8 การพัฒนาผู้สูงอายุในภาคชนบทและ
เมืองให้มีศักยภาพในการพึ่งตนเอง

N25 การพัฒนาและแก้ไขปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติด้านนิเวศน์เกษตร

N3 การเพิ่มมูลค่าการผลิตพืชและสัตว์ตลอด
ห่วงโซ่อุปทานในเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจ
หมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-
Green Economy: BCG)

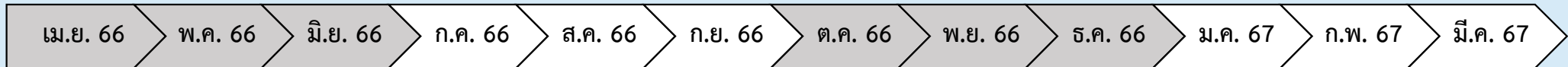
N30 การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัย
พิบัติทางธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ

เกณฑ์การคัดเลือกหรือลำดับความสำคัญโครงการ RU ของ สวทช.

- กลุ่มผู้ใช้งานเป้าหมาย เช่น Beneficiaries, End Use มีความชัดเจน และมีขนาดตลาด ผลกระทบ หรือผลตอบแทน การลงทุนที่มากพอ (จำนวน Beneficiary (พิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมใน Slide ถัดไป) มูลค่า/คุณค่า/ประโยชน์ที่เกิดกับ Beneficiary (พิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมใน Slide ถัดไป))
- ระดับความพร้อมของผลงานวิจัย / เทคโนโลยีสูงเพียงพอ และต้องมีผู้ใช้ประโยชน์ (ภาคเอกชน หน่วยงานฟังก์ชัน) พร้อมร่วมลงทุน/สนับสนุน (In-cash / In-kind)
- กลุ่มเป้าหมายในการรับการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยมีความพร้อม และศักยภาพเพียงพอ
- ผลงานวิจัยได้รับการรองรับ/มาตรฐาน หรืออยู่ในขั้นตอนรอผลการรับรอง (หากจำเป็นต้องมีมาตรฐาน)
- Time to Impact / Market ที่ชัดเจน
- ความยั่งยืนที่เกิดกับ Beneficiary และระบบที่เกี่ยวข้อง

Timeline การดำเนินงาน RU ปี 2567

ประกาศกรอบช่วงเดือนพฤษภาคม 2566

ประกาศ
กรอบ
การ
ดำเนิน
งาน

Call Paper RU

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฟอร์มประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย ที่พร้อมขยายผล (Research Utilization)

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

รหัส _____

แบบประเมินข้อเสนอโครงการเบื้องต้น ประจำปีงบประมาณ 2566 แผนงานย่อยรายประเด็นด้านกรรมนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ RU : Research Utilization		
ชื่อโครงการ _____		
ผู้ประเมิน _____ ลงชื่อ _____ วันที่ ____/____/____		
โครงการวิจัยภายใต้แผนงาน _____ (ระบุรายละเอียดของแผนงาน เช่น เป็นแผนงานภายใต้ แพลตฟอร์มที่... โปรแกรมที่... ฯลฯ)		
เป้าหมาย OKR (Objective Key Results) (ระบุรายละเอียด)		
กรอบการวิจัย (ระบุรายละเอียด)		
การพิจารณาความเหมาะสมของข้อเสนอโครงการวิจัย : โปรดให้คะแนนระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ระดับคะแนน 0-10 (ไม่เหมาะสมจนจะมากที่สุด) โดยโครงการวิจัยจะผ่านเกณฑ์การพิจารณาเบื้องต้น เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 70 คะแนนขึ้นไป		
ประเด็นการพิจารณา และคำอธิบาย	คะแนน 0-10	ข้อเสนอแนะ
1. ที่มาของปัญหา : ที่มาและเหตุผลความจำเป็นในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) / ผลงานวิจัยพร้อมขยายผลและมาจากความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ (Demand side) ในพื้นที่		
2. วัตถุประสงค์/เป้าหมายโครงการวิจัย : วัตถุประสงค์มุ่งเน้นกระบวนการขยายผล ที่เชื่อมโยงให้ผลลัพธ์ (Output) เกิดผลลัพธ์ (Outcome) เพื่อยกระดับสร้างผลกระทบ (Impact) และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงาน (OKR) และกรอบการวิจัย		
3. กรอบแนวคิด/วิธีดำเนินงาน/กระบวนการขับเคลื่อน RU และขยายผล : การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ผลงานวิจัย (Stock of knowledge) ที่มีศักยภาพ ผ่านกลไกขับเคลื่อน สร้างผลกระทบในวงกว้าง ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง และมีนวัตกรรม		
4. ระเบียบวิธีการวิจัย/แผนกิจกรรม : รายละเอียดจัดเจน มีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเทคโนโลยีมีความเหมาะสม การทำ RnD ของงานวิจัยที่เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ (Action Research) ความมีการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นโดยปรับให้เข้ากับบริบทพื้นที่ใหม่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
5. ระยะเวลา : ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการขยายผล มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่ตั้งไว้		

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

6. งบประมาณ : งบประมาณมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีความคุ้มค่าในการลงทุน		
7. ผู้วิจัย : คณะผู้วิจัยมีความเหมาะสม มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญในงานวิจัยที่เสนอ และมีความรับผิดชอบ		
ประเด็นการพิจารณา และคำอธิบาย	คะแนน 0-10	ข้อเสนอแนะ
8. ผลผลิต (Output)/ผลลัพธ์ (Outcome)/ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคม (Impact) : มีการระบุ Output/ Outcome ชัดเจน เห็นถึงโอกาสในการขยายผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และมีการประเมินผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคม (Impact) ทำให้เห็นถึงการสร้างผลกระทบในวงกว้าง		
9. ผู้ใช้ประโยชน์ (User) / ผู้ได้รับประโยชน์ (Beneficiary) / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) : มีการระบุ User/Beneficiary/Stakeholder ชัดเจน ที่มีสิทธิออกและผู้ได้รับประโยชน์ และจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ และลงบันทึกเชิงการขยายผลโดยปรับให้เข้ากับบริบทของพื้นที่		
10. โอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถและสร้างความรู้ยั่งยืนในพื้นที่ : มีการระบุขั้นตอน/แนวทางในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นถึงการขยายผลในวงกว้างที่ชัดเจนอย่างยั่งยืน		
รวมคะแนน (เต็ม 100)		
โปรดระบุระดับความพร้อมทางเทคโนโลยี (TRL) หรือ ระดับความพร้อมทางสังคม (SRL) (คำอธิบายตามเอกสารแนบ) Technology Readiness Level : TRL = _____ Societal Readiness Level : SRL = _____		
ข้อเสนอแนะอื่นๆ _____		
สรุปผลการประเมิน : ☐ ควรสนับสนุน เนื่องจาก _____ ☐ ควรสนับสนุน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ _____ ☐ ไม่ควรสนับสนุน เนื่องจาก _____		

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

☐ รับรองความถูกต้อง และการมีส่วนได้ส่วนเสียในการประเมินโครงการวิจัย
1. ข้าพเจ้ารับรองว่าข้อมูลการประเมินนี้เป็นจริงทุกประการ
2. ข้าพเจ้าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการดังกล่าว
3. ข้าพเจ้าจะไม่คัดลอกหรือทำสำเนาเอกสารฉบับนี้ และจะรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินครั้งนี้เป็นความลับ
ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน (_____) วันที่ ____/____/____

โครงการ

ชื่อโครงการวิจัย.....

Impact pathway

Outcome หรือ ผลลัพธ์ : ผลลัพธ์ คือ ผลจากการนำผลผลิตจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยกลุ่มเป้าหมาย (User) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change) พฤติกรรม การยอมรับด้านความรู้ ทัศนคติ และ attitude

ปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลผลิต (Output)

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลกระทบ (Impact)

Input หรือปัจจัยนำเข้า : ปัจจัยนำเข้าซึ่งเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้งานวิจัยดำเนินการสำเร็จและสร้างผลประทบต่อสังคม ส่วนใหญ่ประกอบด้วย

1. งบประมาณการวิจัย

2. บุคลากร : นักวิจัย

3. องค์ความรู้เดิม หรือผลการศึกษา (Output) จากโครงการวิจัยก่อนหน้านี้ ที่ใช้ต่อยอดในการวิจัย (หากมี)

Output หรือ ผลผลิต : ผลที่เกิดขึ้นครั้งแรกและชัดเจนที่สุดจากโครงการวิจัย โดยตอบวัตถุประสงค์การศึกษาที่ตั้งไว้ เช่น สายพันธุ์พืชชนิดใหม่ ตำรับยา/อาหาร นวัตกรรม/เทคโนโลยี แนวทาง/นโยบายเพื่อการจัดการ Capacity building และ Copyrights เป็นต้น

User หรือ ผู้ใช้ ประโยชน์จากผลผลิตของงานวิจัย งานวิจัยที่เกิดผลลัพธ์ ที่สำคัญต้องมีผู้ใช้ประโยชน์ (User) มีการยอมรับ (Adoption) หรือการนำไปใช้ในหลายระดับ เช่น

- 1st User
- 2nd User
- Final User

การพิจารณาระดับความเปลี่ยนแปลง (Change) สามารถพิจารณาการใช้ประโยชน์จากผลผลิตแยกตาม user แต่ละประเภท

เมื่อผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในเชิงพาณิชย์ สามารถสร้างรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับรายได้สุทธิ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลกระทบ (Impact) คือ การเปลี่ยนแปลงจากผลลัพธ์ในวงกว้าง โดยทั่วไปสามารถกำหนดผลกระทบออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

- (1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ
  - (2) ผลกระทบทางสังคม และ
  - (3) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม
- ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของงานวิจัยสามารถก่อให้เกิดผลกระทบเพียง 1 หรือ 2 ประเภท ไม่จำเป็นต้องเกิดผลกระทบครบทั้ง 3 ประเภทพิจารณาได้ทั้งผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ

กำหนดช่วงเวลาของงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงช่วงเวลาที่คาดว่าจะเกิดผลกระทบ (กรณี Ex-ante) หรือ ถึงช่วงเวลาที่พิจารณาศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงหลังจากโครงการเสร็จสิ้น (ex-post)

25xx

25xx

25xx

25xx

25xx

1. การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มด้วยการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าเครือข่ายเกษตรกรปลูกข้าว ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

Input

องค์ความรู้เทคโนโลยีจากงานวิจัย

1. กระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า
2. การเขตกรรมข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าในระบบเกษตรอินทรีย์
3. การแปรรูปข้าวสาร/การแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า
4. การเชื่อมโยงการตลาดข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า
5. การสร้างเครือข่ายการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขยายผลนวัตกรรมกระบวนการผลิตและการควบคุมเขตกรรมข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าให้กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ
2. เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดสู่การสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ
3. เพื่อยกระดับการเชื่อมโยงเครือข่ายข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าตลอดห่วงโซ่การผลิต

หัวหน้าโครงการ ผศ.ดร.วาสนา ภาณุรักษ์

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
งบประมาณ 2,391,840 บาท

Activity

1. วิเคราะห์ศักยภาพความต้องการ และแสวงหาแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า
2. ดำเนินการก่อตั้งเครือข่ายกลุ่มข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า จัดเวทีเกษตรกรเพื่อรับสมัครสมาชิก วิทยากร กฏเกณฑ์และข้อกำหนด การสร้างแผนการดำเนินงานกลุ่มและชุมชน
3. อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการผลิตและควบคุมการเขตกรรมข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้ได้ข้าวเปลือกคุณภาพในสภาวะที่เหมาะสม
4. อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ข้าวสารหอมมะลิระยะเฝ้าเชื่อมโยงสู่การค้าเชิงพาณิชย์
5. อบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดร่วมกับเครือข่ายภาคธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ถอดบทเรียนจากการดำเนินงานของเครือข่ายการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และศรีสะเกษ
7. ประเมินผลกระทบบจากการดำเนินโครงการที่มีต่อการพัฒนาพื้นที่ในมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และหุ้นส่วนการพัฒนา

ผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย

1. กลุ่มเกษตรกร ไม่น้อยกว่า 150 คน ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และ ศรีสะเกษ
2. ภาคธุรกิจ/ผู้ประกอบการ ไม่น้อยกว่า 5 ราย
3. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน
4. ภาคธุรกิจเอกชนที่ร่วมพัฒนาโมเดลทางธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง

Output

1. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ 5 กลุ่ม จำนวน 150 คน
2. พื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าด้วยมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ เพิ่มขึ้น 300 ไร่
3. ช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 ช่องทางทั้งแบบ online /offline
4. คู่สัญญาทางการตลาดจำนวนไม่น้อยกว่า 5 แห่ง ได้แก่
  - 1) ท็อปซูเปอร์มาเก็ต เช่นทรัล
  - 2) เดอะมอลล์
  - 3) เดอะเคยูพีรีเมียมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - 4) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - 5) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปข้าวระยะเฝ้าจังหวัดนครราชสีมา
  - 6) เครือข่ายผู้ประกอบการกลุ่มรักสุขภาพทั่วไป

Outcome

1. กลุ่มผู้ประกอบการทางธุรกิจที่นำไปขายมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 และมีผลการดำเนินงานด้าน CSR ให้กับบริษัทในการช่วยเหลือเกษตรกร
2. เครือข่ายเกษตรกรผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้ามีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
3. เกษตรกรที่ผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าสามารถลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ 5 มีทางเลือกในการผลิตเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
4. เกิดการกระจายรายได้ของกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจที่ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 มีตลาดที่มั่นคง
5. ผู้บริโภคหลากหลายกลุ่มได้รับสินค้าปลอดภัยมีคุณค่าทางโภชนาการสูง
6. การบริหารจัดการกลไกความร่วมมือของเครือข่ายเพื่อการขยายผลร่วมกับภาคธุรกิจ สู่การพัฒนาในระดับการค้าเชิงพาณิชย์

การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านสังคม/ชุมชนและพื้นที่

โครงการการสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มด้วยการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าเครือข่ายเกษตรกรปลูกข้าว ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

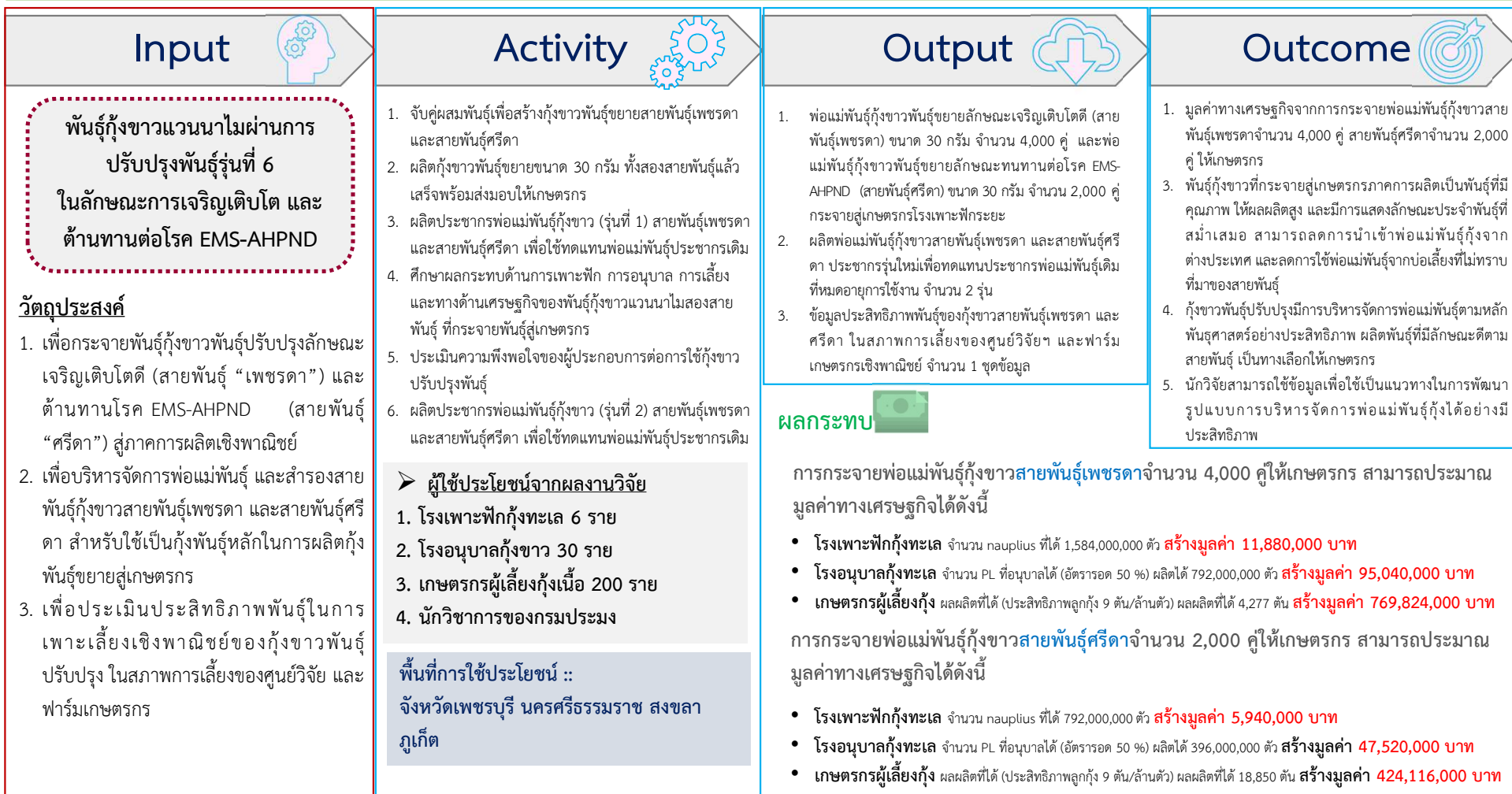
IDEA	Gate 1	Gate 2	Gate 3	Gate 4	Gate 5
	คัดกรอง Idea/โจทย์	คัดกรองประเด็น/โจทย์ ครั้งที่ 2	ตัดสินใจทำ Pilot project/Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลจาก Pilot project/Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลใช้งานจริงในวงกว้าง
	คำถาม:Idea/โจทย์เหมาะสม/มี Demand/สร้างผลกระทบในวงกว้าง/คุ้มค่าที่จะลงทุน?	คำถาม:Idea/โจทย์ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้าน?	คำถาม:Operational Model น่าสนใจเป็นไปได้ และคุ้มค่า?	คำถาม:โครงการนี้จะขยายผลการทดสอบเพิ่มเติม?	คำถาม:Solution/แนวทางพร้อมขยายผลใช้งานจริงในวงกว้างหรือไม่
	Scoping	Building Conceptual Model	Development	Adoption Testing/ Solution validation	Adoption
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
	1. ประเมิน Solution/แนวทางที่เป็นไปได้เบื้องต้น	1. ประเมิน Solution/แนวทางที่เป็นไปได้ (Project Feasibility)	1. พัฒนารอบแนวคิดและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่นำไปสู่Solution/แนวทาง	1. วิเคราะห์ศักยภาพความต้องการ และแสวงหาแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า	1. ถอดบทเรียนจากการดำเนินงานของเครือข่ายการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และศรีสะเกษ
	2. ศึกษาขนาดความต้องการของ Solution/แนวทาง	2. ศึกษาความต้องการผู้ได้รับประโยชน์ (Beneficiary)	2. ทดสอบกรอบแนวคิดโดยใช้	2. ดำเนินการก่อตั้งเครือข่ายกลุ่มข้าวหอมมะลิระยะเฝ้า จัดเวทีเกษตรกรเพื่อรับสมัครสมาชิก วิทยากร กฎเกณฑ์และข้อกำหนดการสร้างแผนการดำเนินงานกลุ่มและชุมชน	2. ประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการที่มีต่อการพัฒนาพื้นที่ในมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และหุ้นส่วนการพัฒนา
	3. ประเมินความเป็นไปได้ของทรัพยากรที่จำเป็นในการวิจัยและขับเคลื่อน	3. วิเคราะห์ความต่างของแนวทางอื่นที่มีอยู่	3. ทดสอบทำ Pilot project/Sandbox	3. อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการผลิตและควบคุมการผลิตข้าวหอมมะลิระยะเฝ้าตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้ได้ข้าวเปลือกคุณภาพในสถานะที่เหมาะสม	
	4. มี Action plan สำหรับ Stage ที่ 2	4. กำหนด Value Proposition	4. ประเมินผลกระทบเชิงลบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	4. อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ข้าวสารหอมมะลิระยะเฝ้าเชื่อมโยงสู่การค้าเชิงพาณิชย์	
		5. ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ	5. พัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนและขยายผลและประเมินความคุ้มค่า/ผลกระทบเบื้องต้น	5. อบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดร่วมกับเครือข่ายภาครัฐกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		6. กำหนดรายละเอียดและขอบเขตที่จำเป็นของ solution /แนวทางที่เป็นไปได้	6. วางแผนขับเคลื่อนและขยายผลเต็มรูปแบบ (Full operation)		
		7. วิเคราะห์ผลกระทบที่จำเป็นในกระบวนการ			

Proven & Adaptation

RU ZONE

Impact

การกระจายพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไมพันธุ์ปรับปรุงสู่ภาคการผลิตเชิงพาณิชย์ หัวหน้าโครงการ นายคงภพ อ่ำพลศักดิ์ / กรมประมง งบประมาณ 4,488,240 บาท

Stage Gate RU ด้านสังคม/ชุมชนและพื้นที่ : โครงการการกระจายพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไมพันธุ์ปรับปรุงสู่ภาคการผลิตเชิงพาณิชย์

	Gate 1	Gate 2	Gate 3	Gate 4	Gate 5
	คัดกรอง Idea/โจทย์	คัดกรองประเด็น/โจทย์ ครั้งที่ 2	ตัดสินใจทำ Pilot project/Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลจาก Pilot project/Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลใช้งานจริงในวงกว้าง
	คำถาม:Idea/โจทย์เหมาะสม/มี Demand/สร้างผลกระทบในวงกว้าง/คุ้มค่าที่จะลงทุน?	คำถาม:Idea/โจทย์ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้าน?	คำถาม:Operational Model น่าสนใจเป็นไปได้ และคุ้มค่า?	คำถาม:โครงการนี้ควรจะขยายผลการทดสอบเพิ่มเติม?	คำถาม:Solution/แนวทางพร้อมขยายผลใช้งานจริงในวงกว้างหรือไม่
IDEA	Scoping	Building Conceptual Model	Development	Adoption Testing/ Solution validation	Adoption
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
	1. ประเมิน Solution/แนวทางที่เป็นไปได้เบื้องต้น	1. ประเมิน Solution/แนวทางที่เป็นไปได้ (Project Feasibility)	1. พัฒนารอบแนวคิดและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่นำไปSolution/แนวทาง	ผสมพันธุ์เพื่อสร้างกุ้งขาวพันธุ์ขยายสายพันธุ์เพชรดา และสายพันธุ์ศรีดา	ประเมินความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการใช้กุ้งขาวปรับปรุงพันธุ์
	2. ศึกษาขนาดความต้องการของ Solution/แนวทาง	2. ศึกษาความต้องการผู้ได้รับประโยชน์ (Beneficiary)	2. ทดสอบรอบแนวคิดโดยใช้	ผลิตประชากรพ่อแม่พันธุ์กุ้งขาว (รุ่นที่ 1 และ 2) เพื่อใช้ทดแทนพ่อแม่พันธุ์ประชากรเดิม	ประเมินผลกระทบด้านการเพาะฟัก การอนุบาล การเลี้ยง ด้านเศรษฐกิจของพันธุ์กุ้งขาวที่กระจายพันธุ์สู่เกษตรกร
	3. ประเมินความเป็นไปได้ของทรัพยากรที่จำเป็นในการวิจัยและขับเคลื่อน	3. วิเคราะห์ความต่างของแนวทางอื่นที่มีอยู่	3. ทดสอบทำ Pilot project/Sandbox	ผลิตกุ้งขาวพันธุ์ขยายขนาด 30 กรัม ทั้งสองสายพันธุ์แล้วเสร็จพร้อมส่งมอบให้เกษตรกร	กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานและเตรียมการสู่ Exit Strategies ให้แก่หน่วยงาน Function เพื่อสร้างความยั่งยืนในพื้นที่
	4. มี Action plan สำหรับ Stage ที่ 2	4. กำหนด Value Proposition	4. ประเมินผลกระทบเชิงลบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	วางแผนการขับเคลื่อนการขยายผลโดยหน่วยงาน Function	ติดตามผลการดำเนินงาน
		5. ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ	5. พัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนและขยายผลและประเมินความคุ้มค่า/ผลกระทบเบื้องต้น	ขยายพื้นที่การเลี้ยงโรงเพาะฟัก จำนวน 6 โรง อนุบาล จำนวน 30 โรง และเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาว จำนวน 200 ราย	
		6. กำหนดรายละเอียดและขอบเขตที่จำเป็นของ solution /แนวทางที่เป็นไปได้	6. วางแผนขับเคลื่อนและขยายผลเต็มรูปแบบ (Full operation)	วางแผนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	
		7. วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นในการขับเคลื่อน			
			RU ZONE		

Impact